

[Anders Mølgaard]

ligt, at børn og unge i fremtiden får mere at vide om det samfund, de lever i, om nationaløkonomi og politik osv. – mener jeg, at det, der lægges op til i lovforslaget, er et nyt fag. Det er hverken samtidsorientering eller historie, men det er et nyt fag, vi taler om, og jeg er sikker på, at vi med 5 timer om ugen, dvs. 1 time om dagen, med de intentioner, som jeg har forsøgt at skitsere, og fru Pernille Forchhammer har forsøgt at skitsere, og som jeg også har set undervisningsministeren citeret for, kan få et spændende nyt fag, som kan leve op til de forpligtelser og de ønsker, vi kan have til sådan et nyt, spændende fag.

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»It's hard to be Haarder«, var der én, der sagde til mig i en forsamling forleden dag. »Hvad i alverden mener du med det?« spurgte jeg, og vedkommende svarede: »Jo, jeg synes, det er hårdt for undervisningsministeren, at han er nr. 4 i rækken af dem, der kommer med forslag inden for to måneder. Det må der ikke være meget ved, når man kender ministerens evne til at ville være i første række.«

Jeg måtte jo gå i forsvar for ministeren og sige, at ministeren havde den tunge pligt at afholde en høringsrunde, og at jeg var sikker på, at ministeren ellers ville have skyndt sig meget mere, end han har haft mulighed for, når han skulle overholde en endog meget snæver høringsfrist, med at komme med sit udspil. Men som sagt er dette lovforslag det fjerde udspil siden den 22. januar til grundlaget for en ny folkeskolelov.

Jeg er jo så gammel, at jeg kan huske diskussionerne op til 1975-loven. Jeg kan huske dem både fra skolens verden og fra den politiske verden. Der var nogle ting i den lov, som blev diskuteret utrolig meget, og en af de ting var formålsparagraffen. Nu ved jeg godt, at ministeren i diskussionen i oplægget her på et vist tidspunkt sagde: »Jamen, er der i virkeligheden nogen, der kigger så meget på de der formålsparagraffer?« Ja, det tror jeg faktisk der er, og jeg tror, der bliver udsendt nogle utrolig vigtige signaler med de ord, der bliver brugt i formålsparagraffer.

Det er skræmmende for mig, at der ikke er blevet plads i ministerens udspil til ordet ånds-frihed, som jeg med en grundtvigiansk baggrund ligesom ministeren har en meget præcis

forståelse af. Jeg mener aldeles ikke, at ordet frihed kan erstatte ordet ånds-frihed. Frihed til hvad? kunne man for øvrigt ironisk spørge; frihed til ikke at finde en uddannelsesplads, frihed til arbejds-løshed eller hur?

Ligeledes er jeg meget optaget af den diskussion, som vi allerede har ført i forbindelse med de foregående forslag, om, at udtrykket elevens alsidige udvikling er erstattet af udtrykket personlig udvikling. Det mener jeg er en meget stor diskussion værd i det kommende arbejde.

Efter min mening forlod vi med 1975-loven forestillingen om undervisning som pligt og dermed som tvang. 1975-loven har været god ud fra mine betragtninger, fordi den bygger på en tankegang om undervisning som en ret og dermed som et gode, og det er præcis den forestilling, der ligger bag SF's forslag, som Folketinget som sagt behandlede i januar måned.

Vi ønsker en undervisning, som inddrager eleverne i hele undervisningens arbejdsproces. Derfor er klassens time væsentlig for os, eleverne skal være med til at formulere opgaverne, planlægge forløbene, udføre og tænke over arbejdsprocesserne og tage stilling til resultaterne. Det ser jeg ikke rigtig i ministerens forslag.

Vi ønsker undervisningsdifferentiering, og som fru Pernille Forchhammer fremhævede, forestår der også en, tror jeg, grundig diskussion i udvalget om forståelsen af dette ord. Det står mig klart, at vi lægger noget meget forskelligt i det. For mig er det et princip, der vil kunne garantere alle elevers oplæring; kravet må være, at både elevernes forskellighed og gruppens fællesskab kommer til deres ret i skolens dagligdag, og dér ser jeg ministeren i voldsom strid i beskrivelsen af undervisningsmålene på de to niveauer.

Vi lægger vægt på, at en lovændring ikke yderligere fremmer den fagopsplitting, som giver dagens skole en bundethed. Undervisningen bør organiseres i bredere sammenhænge.

De mange prøver, som ministerens forslag rummer, afspejler, synes jeg, ikke de diskussioner, som Uddannelsesudvalget siden forespørgslen om emnet i november, herunder en heldagskonference om udvikling af helt andre prøveformer, har vist.